

Tuin ontwerpen met AI?

‘Een mooi plaatje is nog geen bruikbaar ontwerp’

AI vooral krachtig hulpmiddel, ontwerpen zelf blijft mensenwerk

Met een paar prompts genereer je tegenwoordig zo een tuintekening. Van razendsnelle visualisaties tot slimme plantselecties en automatische berekeningen: de mogelijkheden groeien met de dag. Maar wat betekent die ontwikkeling voor het ontwerpvak en het vakmanschap daarachter?

Auteur: Fleur Dil

Bij de OntwerpAcademie woedt die discussie volop. Cor Simon, docent tuinarchitectuur en hovenier, ziet dagelijks hoe snel AI terrein wint onder studenten en professionals. Zelf kijkt hij er met nieuwsgierigheid naar. ‘Sommigen snapten niet dat ik geïnteresseerd ben in ecologie én AI. Maar technologie is overal om ons heen. Het gaat erom hoe je AI gebruikt.’

De kracht van visualisaties

Voor hoveniers en ontwerpers ziet hij drie grote meerwaarden. De belangrijkste: visualisatie. ‘Mensen zijn beelddenkers. Je kunt een foto van een tuin uploaden in Google Gemini en daar snel een beeld mee maken. Daar had je vroeger uren voor moeten photoshoppen.’ Tegelijkertijd schuilt daar ook een valkuil. Een mooi beeld is absoluut geen goed ontwerp. ‘Ik had een klant die zelf iets had gegenereerd met AI. Het zag er fantastisch uit, maar de maten klopten totaal niet. Zo’n beeld roept verwachtingen op die niet altijd haalbaar blijken.’

Plantkeuze en data-analyse

AI is ook een grote hulp bij plantkeuze. ‘Als je variabelen invoert zoals bodemtype, standplaats, biodiversiteit en gewenste sfeer, krijg je

een waslijst aan soorten. Maar ook hier schuilt een gevaar: de informatie klopt niet altijd en het blijft belangrijk om plantenkennis zelf op te bouwen.’

Ook in data-analyse en calculaties ziet Simon potentie. Van het berekenen van de benodigde hoeveelheid zand tot kostenramingen en aantallen planten per vierkante meter: AI kan snel rekenen. Dat levert nauwkeurige resultaten én tijdsbesparing op.

Valkuilen

Simon ziet de keerzijde van AI. Presentaties van studenten zien er soms gelikt uit, maar zodra hij doorvraagt, merkt hij dat keuzes niet altijd goed doordacht zijn. ‘AI maakt je gemakzuchtig, waardoor mensen minder zelf gaan nadenken. Dan leer je dus niet ontwerpen.’

Daar raakt hij de kern van zijn zorg. Ontwerpen draait volgens hem niet alleen om beelden of

efficiëntie, maar om gevoel en beleving. ‘Er is een groot verschil tussen het maken van tuinkeningen en ontwerpen. AI kan prima tekeningen genereren, maar een tuinontwerp gaat over betekenis, gevoel en emotie. De kracht van een ontwerper zit juist in het zichtbaar maken van complexe, onderliggende gevoelsmatige zaken. Daartoe is AI niet in staat.’

Studenten die eerst zelf leren kijken, handschetsen en nadenken, maken volgens Simon betere ontwerpen. ‘AI is een slim en snel hulpmiddel. Maar echt ontwerpen kost tijd. Het vergt aandacht en doorvragen om de echte wensen boven tafel te krijgen. Én goede ideeën hebben tijd nodig om te rijpen; een boom groeit ook niet sneller door eraan te trekken.’

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!

Cor Simon, docent tuinarchitectuur aan de OntwerpAcademie, en hovenier